

Analiza epidemiologica descriptiva a cazurilor de hepatita virala tip B si C, intrate in sistemul de supraveghere in anul 2014

Metodologia de supraveghere a hepatitelor virale tip B si C a fost introdusa in anul 2012.

In anul **2014** au intrat in sistemul national de supraveghere pentru hepatite virale tip B si C, un numar de **583 cazuri**, cu 12% mai putine fata de anul precedent (662).

Clasificarea finala a acestora este prezentata in tabelul de mai jos.

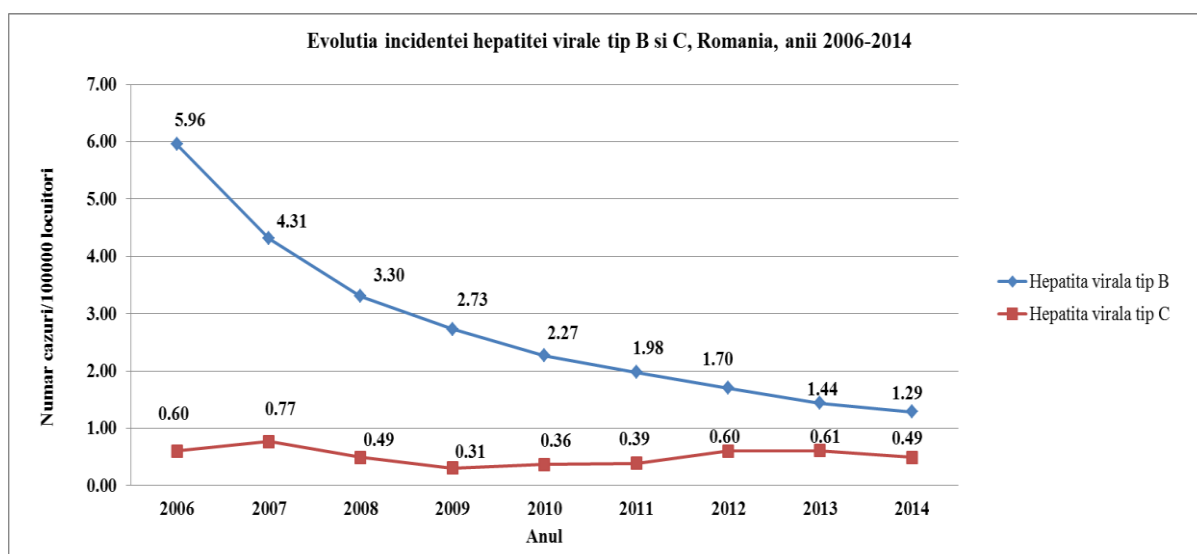
Tabel 1 – Clasificarea finala a cazurilor de hepatita virala tip B si C, Romania, anul 2014 (N=583)

Tip hepatita virala	Numar cazuri
Hepatita virala acuta tip B (HVB acuta)	244
Hepatita virala cronica tip B (HVB cronica)	26
Hepatita virala acuta tip C (HVC acuta)	84
Hepatita virala cronica tip C (HVC cronica)	20
HVB perinatale*	5
Neclasificate	204
Total	583

*neinclusa in tabel in HVB acuta

Evolutia incidentei hepatitelor virale tip B si C, in Romania, in perioada 2006-2014 este prezentata in graficul de mai jos. Se observa un trend descendent pentru hepatita virala tip B, in paralel cu variatii minore, de la un an la altul, pentru hepatita virala tip C.

Figura 1

I. Hepatita virala tip B

1. Distributia geografica a hepatitei virale acute tip B

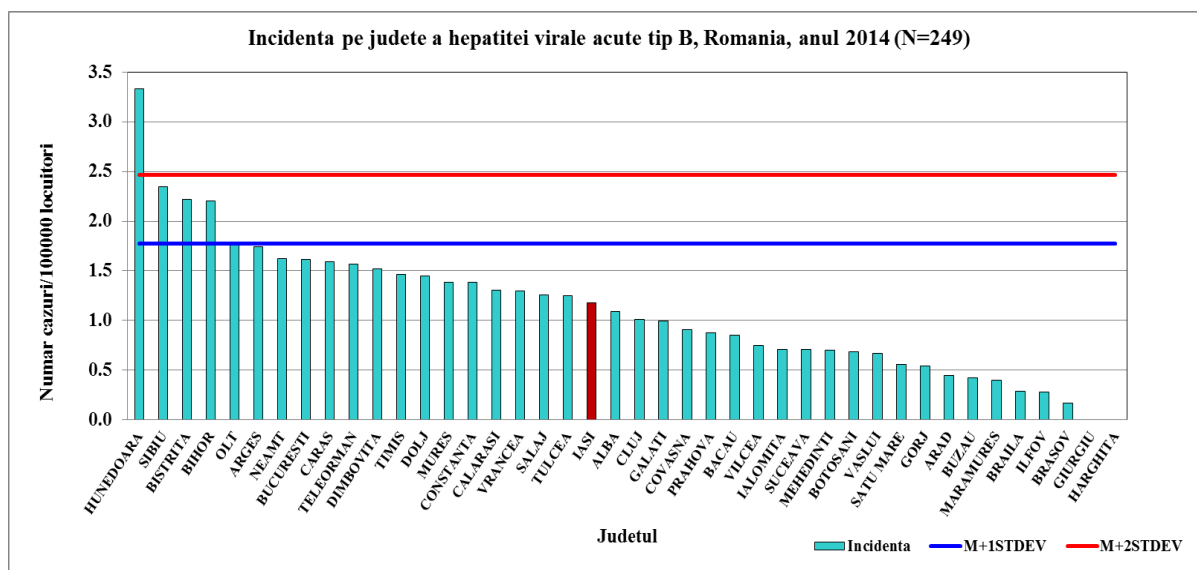
In anul 2014, media ratei incidentei a fost depasita cu peste 2 STDEV in Jud.Hunedoara.

Depasiri cu 1 STDEV ale mediei au fost inregistrate in Judetele SB, BN, BH.

Doa judete (GR si HR) nu au introdus niciun caz in sistemul national de supraveghere (Figura 2).

Au intrat in sistemul de supraveghere **5** cazuri de hepatita virala acuta tip B **perinatale**, provenind din judetele AR, BC, BV, CL si DJ. Acestea au fost incluse in categoria HVB acute in analiza urmatoare.

Figura 2

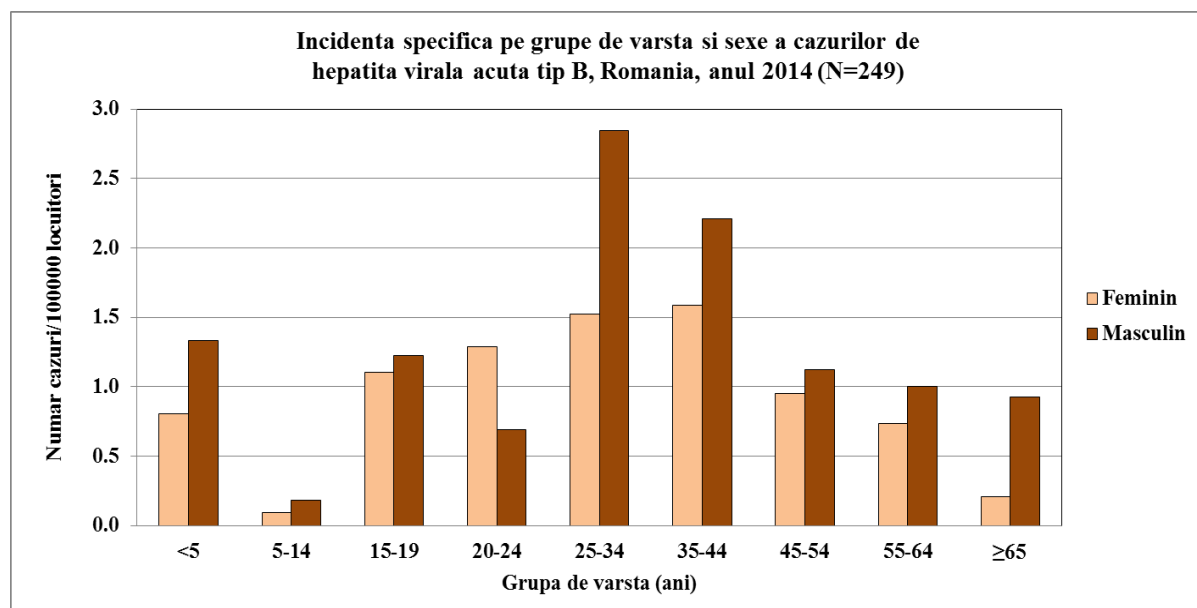

2. Distributia pe grupe de varsta si sexe a cazurilor de HVB acuta (N=249)

Si in anul 2014, cele mai multe cazuri (30%) au fost inregistrate la grupa de varsta **25-34 ani**. Ratele maxime de incidenta specifica s-au inregistrat la aceasta grupa de varsta la sexul masculin (2,8‰), respectiv la 35-44 ani la cel feminin (1,6‰) (Figura 3).

La aproape toate grupele de varsta, cu exceptia celei de 20-24 ani, ratele de incidenta au fost mai mari la sexul masculin.

Figura 3

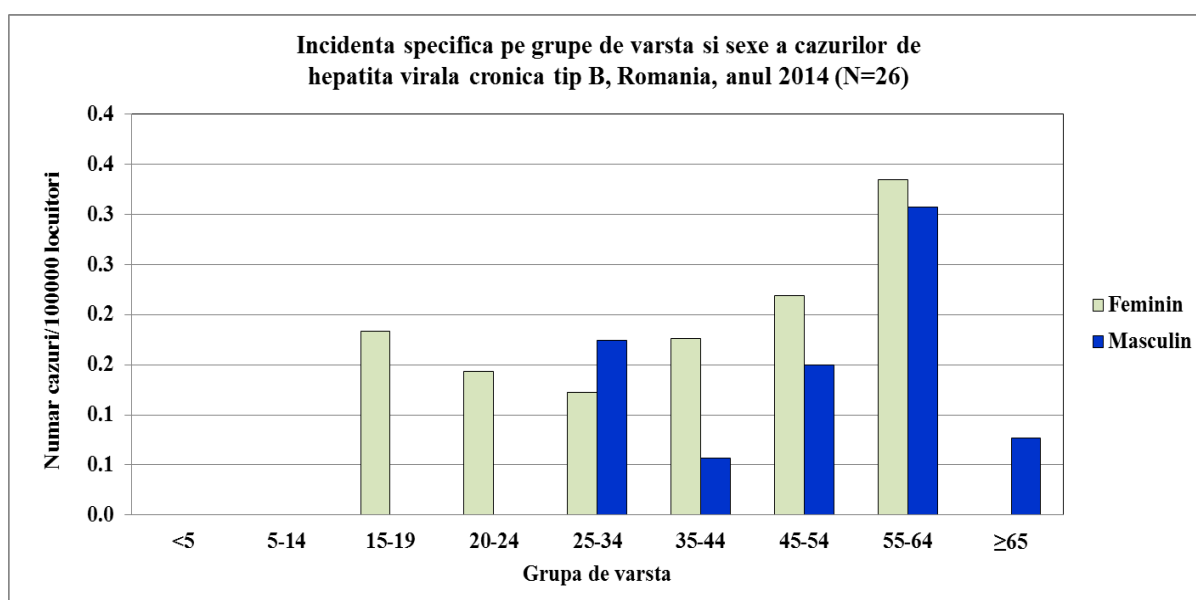
3. Distributia geografica a hepatitei virale cronice tip B

Din totalul de **26** cazuri de HVB cronica, au raportat cazuri doar 4 judete: BZ 23, CV 1, DJ 1, TL 1.

4. Distributia pe grupe de varsta si sexe a cazurilor de HVB cronica

In anul 2014, cele mai multe cazuri (9) au fost inregistrate la grupa de varsta 55-64 ani. **Ratele maxime de incidenta** s-au inregistrat la grupa de varsta **55-64 ani**, atat la sexul feminin, cat si la cel masculin (Figura 4). Cu exceptia grupei de varsta 25-34 ani si ≥ 65 ani, ratele de incidenta au fost mai mari la sexul feminin.

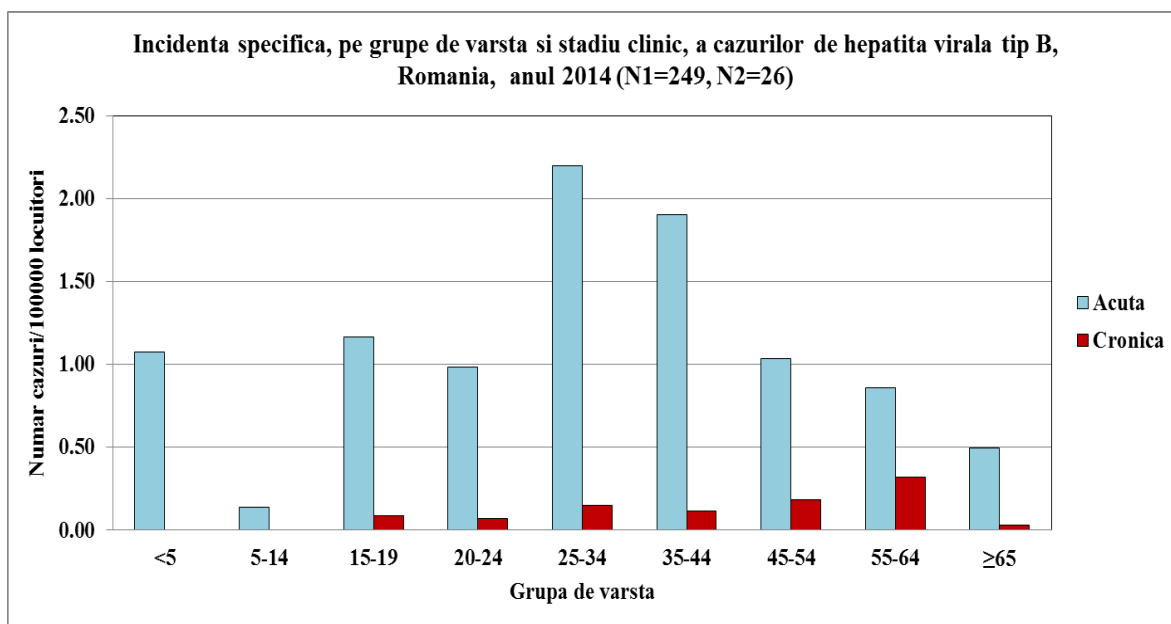
Figura 4

5. Distributia cazurilor de hepatita virala tip B pe grupe de varsta si stadiu clinic

Valorile maxime ale ratei incidentei pentru stadiul acut s-au inregistrat la adultii tineri (grupa de varsta 25-34 ani, urmata de 35-44), in timp ce pentru stadiul cronic valoarea maxima a fost inregistrata la 55-64 ani (Figura 5).

Figura 5

6. Frecventa factorilor de risc posibili pentru hepatita virala tip B, in functie de stadiul clinic

Categoriile de transmitere posibile, mentionate cu frecventa cea mai mare, au fost cea **nosocomiala** (13,7%), urmata de cea **heterosexuala** (nr.parteneri $\geq$ 2, cu excluderea altor factori de risc posibili) (4,8%), pentru hepatita virala **acuta** tip B, respectiv cea **heterosexuala** (15,4%) pentru cea **cronica** (Tabelul 2).

Tabel 2 Frecventa categoriilor de transmitere posibile, dupa stadiul clinic al hepatitei virale tip B

Nr.crt.	Categoria de transmitere posibila	Acuta %	Cronica %
1	Heterosexuala (nr.parteneri $\geq$ 2) ^a	4,8	15,4
2	Nosocomiala (interventii chirurgicale/tratament injectabil in unitate sanitara/manevre stomatologice) ^b	13,7	NA
	<i>Manevre stomatologice (incluse in nr.crt.2)^b</i>	5,6	NA
	<i>Tratament injectabil in spital (inclus in nr.crt.2)^b</i>	2,0	NA
	<i>Interventii chirurgicale (incluse in nr.crt.2)^b</i>	0,8	NA
	<i>Tratament injectabil in cabinet medicina de familie (inclus in nr.crt.2)^b</i>	0,0	NA
	<i>Tratament injectabil in cabinet medical privat (inclus in nr.crt.2)^b</i>	0,0	NA
3	Expunere non-ocupationala (barbier/manichiura/pedichiura/tatuaj/piercing/acupunctura) ^b	3,6	NA
4	Convietuire in familie cu bolnav/purtator ^b	3,6	3,8 ^d
5	Droguri iv ^e	0,0	3,8
6	Transmitere verticala (mama/fat)	2,0	NA
7	Dializa/transplant de organe sau tesuturi ^b	0,0	0,0
8	Diagnosticat cu ITS ^a	0,0	3,8
9	Tratament injectabil la domiciliu ^b	0,0	NA
10	Transfuzii cu sange/derivate de sange ^b	0,8	3,8
11	Homosexuala ^{b,f}	0,4	0,0
12	Incarcerat ^a	0,0	0,0
13	Expunere ocupationala (pers. medical, pers.paramedical, pers.laborator)	0,8	0,0
14	Practicant de sex comercial ^a	0,0	0,0
15	Neprecizata	70,3	73,0
	^a criterii de excludere: prezenta altor factori de risc posibili		
	^b criterii de excludere: persoane cu min 2 parteneri si/sau cu alti factori de risc posibili		
	^c inclus in nr.crt.1		
	^d contact (sexual/convietuire in familie) cu bolnav, cu excluderea altor factori de risc		
	^e fara excluderea altor factori de risc posibili		
	^f inclusiv bisexuala		

In ceea ce priveste posibila transmitere nosocomiala la cazurile de hepatita virala acuta tip B, **manevrele stomatologice** au fost mentionate cu frecventa cea mai ridicata (5,6%), valoare identica cu cea din anul 2013.

7. Informatii demografice

Pentru marea majoritate a cazurilor de hepatita virala **acuta** si **cronica** tip B a fost mentionata Romania ca tara de nastere, nationalitatea si cetatenia romana, domiciliul in mediul urban (HVB acuta), nivelul de educatie liceal si provenienta din familie (Tabel 3).

Tabel 3 Caracteristicile demografice ale cazurilor de hepatita virala tip B, in functie de stadiul bolii

Categoria	Hepatita virala acuta tip B %	Hepatita virala cronica tip B %
Tara de nastere		
- Romania	99	100
- Franta	0,4 (1caz)	0
- Spania	0,4 (1 caz)	
Nationalitate		
- romana	92	96
- alta	8	4
Cetatenie		
- romana	99	100
- neprecizata	1	0
Domiciliu in mediul urban	56	46
Nivel de educatie		
- primar	8	4
- gimnazial	25	31
- liceal	40	46
- post-liceal	6	8
- superior	14	12
- fara studii	3	0
- necunoscut/neeligibil	4	0
Apartenenta la familie/colectivitate/alte categorii		
- familie	92	100
- persoane institutionalizate	0,8	0
- persoane incarcate	0,4	0
- persoane fara adpost	0	0
- necunoscuta	3,6	0
- neprecizata	3,2	0

8. Aspecte clinice

Marea majoritate a pacientilor cu **hepatita virala acuta tip B** au fost simptomatici, icterici si au fost internati (Tabel 4). S-au inregistrat **5 decese** (rata de fatalitate 2%).

Spre deosebire de forma acuta, doar 27% din pacientii cu **hepatita virala cronica tip B** intrati in sistemul de supraveghere au fost simptomatici, marea lor majoritate anicterici, iar proportia gravidelor intrate in sistemul de supraveghere a fost mai mare (Tabel 4). Nu s-a inregistrat **niciun deces**.

Tabel 4 Frecventa aspectelor de ordin clinic la cazurile de hepatita virala tip B, in functie de stadiul bolii

Categoria	Hepatita virala acuta tip B %	Hepatita virala cronica tip B %
Pacient simptomatic	97	27
Icter	90	12
Internat	98	58
Gravida (din numar total cazuri la femei de varsta fertila)	4	13
HIV pozitiv	0,4	0
Ciroza	0	0
Carcinom hepato-celular	0	0
Deces	2 (5 cazuri)	0

9. Status vaccinal

Doar **8 din 18 cazuri de HVB acuta vaccinate** (44%) primisera numarul complet de doze.

Un singur caz (4%) de hepatita virala **cronica** tip B fusese vaccinat (complet).

10. Investigatii de laborator

a. Motivul testarii

Cel mai frecvent motiv al testarii mentionat pentru stadiul acut a fost stabilirea diagnosticului, in timp ce, pentru stadiul cronic, primul loc a fost ocupat de testarea la cerere, la persoane asimptomatice, fara factori de risc (Tabel 5).

Tabel 5 Frecventa motivelor testarii la cazurile de hepatita virala tip B, in functie de stadiul bolii

Motivul testarii	Hepatita virala acuta tip B %	Hepatita virala cronica tip B %
Stabilire diagnostic	90	19
Crestere enzime hepatice	38	23
Donare sange/organe	0,8	0
Prenatal	0,4	4
Persoana asimptomatica cu factori de risc	2	4
Persoana asimptomatica fara factori de risc (la cerere)	2	54
Urmarierea nivelului markerilor hepatici	2	8
Imigrant	0	0
Incarcerat	0,4	0
Consumator droguri	0	0
ITS	0,4	0
Altele	0,0	0,4

b. Locul testarii

Cu cea mai mare frecventa a fost mentionat, ca loc al testarii, laboratorul spitalului de boli infectioase, in cazul hepatitei virale acute tip B, respectiv laboratorul privat, in cazul celei cronice. Laboratorul DSPJ a ocupat locul 2 in cazul HVB acute (Tabel 6).

Tabel 6 Frecventa locului testarii la cazurile de hepatita virala tip B, in functie de stadiul bolii

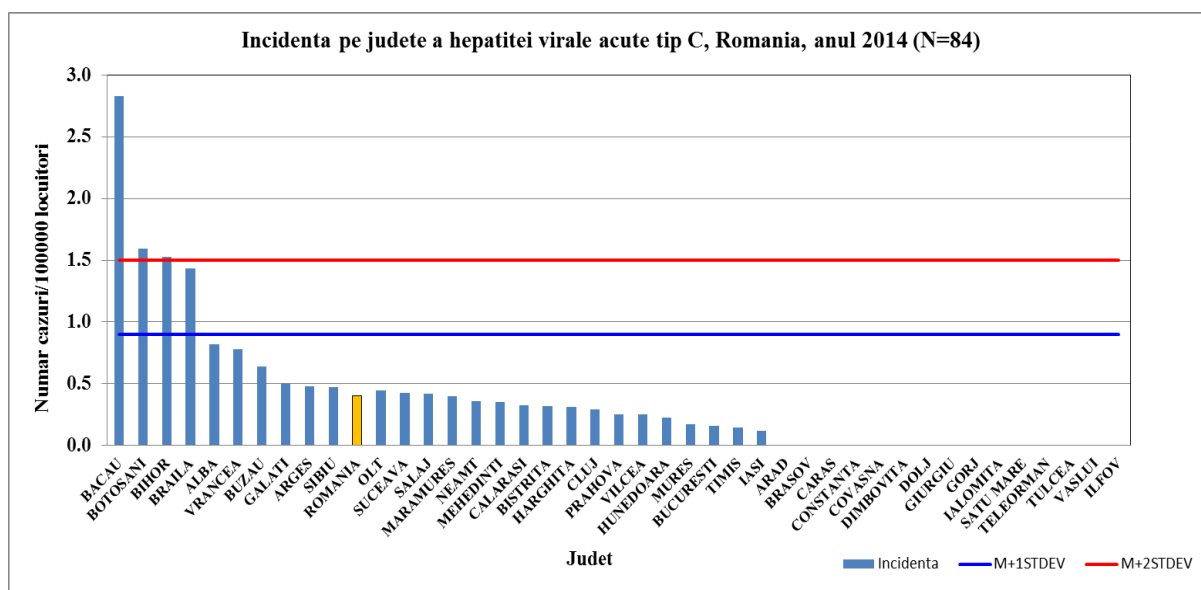
Locul testarii	Hepatita virala acuta tip B %	Hepatita virala cronica tip B %
Laborator spital de boli infectioase	63	19
Laborator spital dermato-venerologie	0,4	0
Laborator alt spital	3	27
Laborator DSPJ	39	8
Laborator CRSP	0	0
Laborator privat	7	50

II. Hepatita virala tip C

1. Distributia geografica a hepatitei virale acute tip C

Media ratei incidentei a fost depasita cu peste 2 STDEV in Judetele BC si BT. Depasiri cu 1 STDEV ale mediei au fost inregistrate in Judetele BH si BR. 15 judete nu au introdus in sistemul de supraveghere niciun caz (Figura 6).

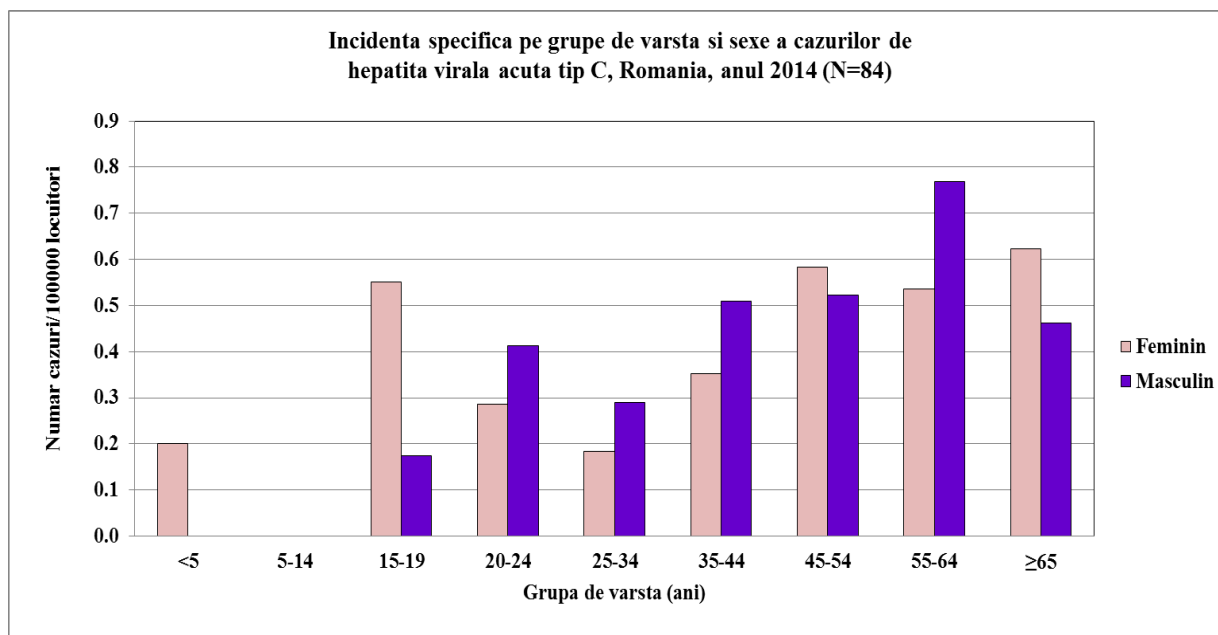
Figura 6

2. Distributia pe grupe de varsta si sexe a cazurilor de HVC acuta (N=84)

In anul 2014, ratele maxime de incidenta s-au inregistrat la grupa de varsta ≥ 65 ani pentru sexul feminin (0,6‰), respectiv la **55-64** ani la cel **masculin** (0,8‰) (Figura 7).

Figura 7

3. Distributia geografica a hepatitei virale cronice tip C

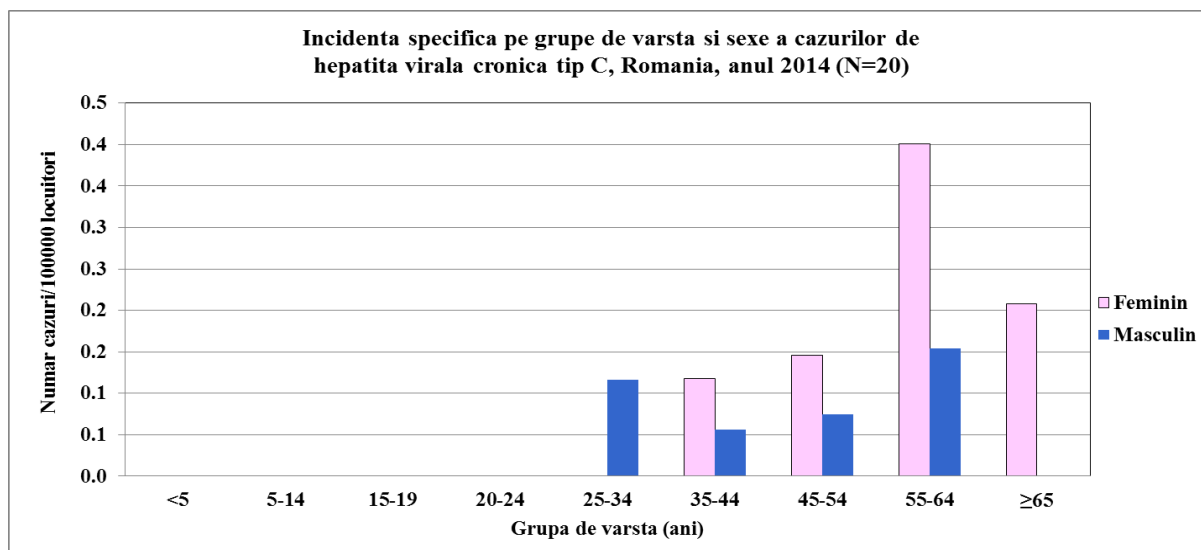
Au raportat cazuri doar judetele BZ (17), CL (2) si CV (1).

Celelalte 39 judete nu au raportat niciun caz care sa corespunda definitiei de caz.

4. Distributia pe grupe de varsta si sexe a cazurilor de HVC cronica

In anul 2014, ratele maxime de incidenta s-au inregistrat la grupa de varsta **55-64 ani**, atat la sexul **feminin** (0,4‰), cat si la cel masculin (0,2‰) (Figura 8).

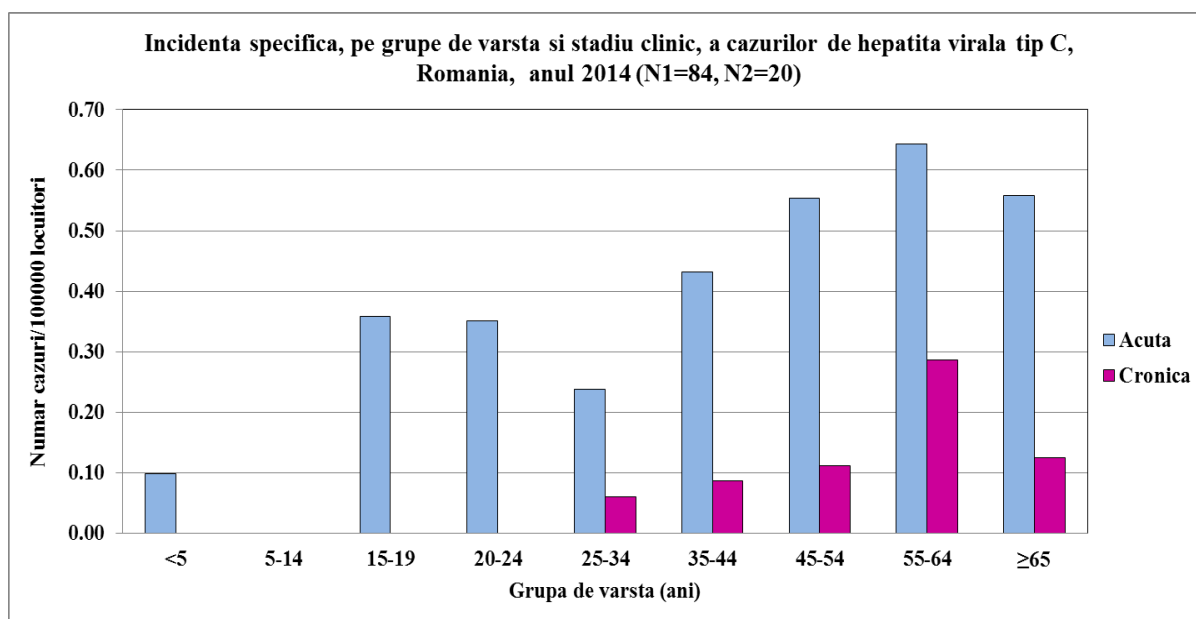
Figura 8

5. Distributia cazurilor de hepatita virala tip C pe grupe de varsta si stadiu clinic

Valoarea maxima a ratei incidentei s-a inregistrat la grupa de varsta 55-64 ani, atat pentru stadiul acut, cat si pentru cel cronic (Figura 9).

Figura 9

6. Frecventa factorilor de risc posibili pentru hepatita virala tip C, in functie de stadiul clinic

Categoria de transmitere posibila, mentionata cu frecventa cea mai mare, a fost cea **nosocomiala** (39,3%) pentru hepatita virala **acuta** tip C. Informatiile comunicate pe fisele de supraveghere au fost foarte putine pentru HVC **cronica** (Tabelul 7).

Tabel 7 Frecventa categoriilor de transmitere posibile, dupa stadiul clinic al hepatitei virale tip C

Nr.crt.	Categoria de transmitere posibila	Acuta %	Cronica %
1	Heterosexuala (nr.parteneri $\geq$ 2) ^a	3,6	0,0
2	Nosocomiala (interventii chirurgicale/tratament injectabil in unitate sanitara/manevre stomatologice) ^b	39,3	NA
	<i>Manevre stomatologice (incluse in nr.crt.2)^b</i>	3,6	NA
	<i>Tratament injectabil in spital (inclus in nr.crt.2)^b</i>	0,0	NA
	<i>Interventii chirurgicale (incluse in nr.crt.2)^b</i>	1,2	NA
	<i>Tratament injectabil in cabinet medicina de familie (inclus in nr.crt.2)^b</i>	1,2	NA
	<i>Tratament injectabil in cabinet medical privat (inclus in nr.crt.2)^b</i>	1,2	NA
3	Expunere non-ocupationala (barbier/manichiura/pedichiura/tatuaj/piercing/acupunctura) ^b	1,2	NA
4	Convietuire in familie cu bolnav/purtator ^b	1,2	0,0 ^d
5	Droguri iv ^e	0,0	1,2
6	Transmitere verticala (mama/fat)	0,0	NA
7	Dializa/transplant de organe sau tesuturi ^b	1,2	0,0
8	Diagnosticat cu ITS ^a	0,0	0,0
9	Tratament injectabil la domiciliu ^b	0,0	NA
10	Transfuzii cu sange/derivate de sange ^b	0,0	1,2
11	Homosexuala ^{b,f}	0,0	0,0
12	Incarcerat ^a	0,0	0,0
13	Institutionalizat ^a	0,0	0,0
14	Expunere ocupationala ^b	NA	0,0
15	Practicant de sex comercial ^a	0,0	0,0
16	Neprecizata	53,6	90,0
	^a criterii de excludere: prezenta altor factori de risc posibili		
	^b criterii de excludere: persoane cu min 2 parteneri si/sau cu alti factori de risc posibili		
	^c inclus in nr.crt.1		
	^d contact (sexual/convietuire in familie) cu bolnav, cu excluderea altor factori de risc		
	^e fara excluderea altor factori de risc posibili		
	^f inclusiv bisexuala		

In ceea ce priveste transmiterea nosocomiala la cazurile de hepatita virala acuta tip C, **manevrele stomatologice** au fost mentionate cu frecventa cea mai ridicata si in anul 2014.

7. Informatii demografice

Pentru toate cazurile de hepatita virala **acuta** si **cronica** tip C a fost mentionata Romania ca tara de nastere, pentru toate cazurile, nationalitatea si cetatenia romana pentru majoritatea cazurilor, domiciliul in mediul urban in cazul HVC acute, nivelul de educatie liceal si provenienta din familie pentru ambele (Tabel 8).

Tabel 8 Caracteristicile demografice ale cazurilor de hepatita virala tip C, in functie de stadiul bolii

Categoria	Hepatita virala acuta tip C %	Hepatita virala cronica tip C %
Tara de nastere - Romania	100	100
Nationalitate - romana - alta	93 7	95 5
Cetatenie - romana - neprecizata	96 4	100 0
Domiciliu in mediul urban	56	25
Nivel de educatie - primar - gimnazial - liceal - post-liceal - superior - fara studii - necunoscut - neprecizat	17 29 38 7 5 2 2	15 35 35 0 5 0 0 10
Apartenenta la familie/colectivitate/alte categorii - familie - persoane institutionalizate - persoane incarcerate - persoane fara adapost - alta - necunoscuta - neprecizata	94 1 0 0 0 2 3	95 0 0 0 0 5

8. Aspecte clinice

Marea majoritate a pacientilor cu **hepatita virala acuta tip C** au fost simptomatici, icterici si au fost internati (Tabel 9). Nu a fost inregistrat **niciun deces**.

Spre deosebire de forma acuta, marea majoritate a pacientilor cu **hepatita virala cronica tip C** au fost asimptomatici, anicterici si internati intr-o proportie mai mica (Tabel 9). S-au inregistrat 5 decese.

Tabel 9 Frecventa aspectelor de ordin clinic la cazurile de hepatita virala tip C, in functie de stadiul bolii

Categoria	Hepatita virala acuta tip C %	Hepatita virala cronica tip C %
Pacient simptomatic	91	20
Icter	80	0
Internat	96	35
Gravida (din numar total cazuri la femei de varsta fertila)	0	0
HIV pozitiv	1,2	0
Ciroza	1,2	0
Carcinom hepato-celular	0	0
Deces	0	5

9. Status vaccinal

Desi nu se coreleaza in mod direct cu hepatita virala tip C, am analizat statusul vaccinal hepatitic B la acesti pacienti, in ideea ca vaccinarea poate preveni o agresiune suplimentara la adresa celulei hepatice infectate cu VHC.

4 cazuri de hepatita virala **acuta** tip C fusesera vaccinate, din care 2 complet (2%) si 2 incomplet.

Doar un singur caz de hepatita virala **cronica** tip C (5%) fusese vaccinat (complet).

10. Investigatii de laborator

a. Motivul testarii

Cel mai frecvent motiv al testarii a fost **stabilirea diagnosticului** pentru stadiul **acut**, respectiv **la cerere** (persoane asimptomatice fara factori de risc) pentru cel **cronic** (Tabel 10).

Tabel 10 Frecventa motivelor testarii la cazurile de hepatita virala tip C, in functie de stadiul bolii

Motivul testarii	Hepatita virala acuta tip C %	Hepatita virala cronica tip C %
Stabilire diagnostic	83	20
Crestere enzime hepatice	37	25
Donare sange/organe	2	10
Prenatal	0	0
Persoane asimptomatice cu factori de risc	4	0
Persoane asimptomatice fara factori de risc (la cerere)	2	55
Urmarierea nivelului markerilor hepatici	4	10
Imigrant	0	0
Incarcerat	0	0
Consumator droguri	0	0
ITS	0	0
Altele/necunoscut	0	5*

*hemodializat

b. Locul testarii

Cu cea mai mare frecventa a fost mentionat, ca loc al testarii, laboratorul spitalului de boli infectioase in cazul hepatitei virale acute tip C, respectiv laboratorul privat, in cazul celei cronice. Laboratorul DSPJ a ocupat locul 2 in cazul HVC acute (Tabel 11).

Tabel 11 Frecventa locului testarii la cazurile de hepatita virala tip C, in functie de stadiul bolii

Locul testarii	Hepatita virala acuta tip C %	Hepatita virala cronica tip C %
Laborator spital de boli infectioase	68	10
Laborator spital dermatovenerologie	0	0
Laborator alt spital	10	25
Laborator DSPJ	49	5
Laborator CRSP	6	0
Laborator privat	10	90

III. Hepatita virala neclasificata

Cazurile neclasificate, in numar de 204, reprezinta **35% din numarul total de cazuri intrate in sistemul national de supraveghere** in anul 2014 (cu 1% mai mult fata de anul precedent).

Statutul de cazuri "neclasificate" se explica prin faptul ca acestea nu au corespuns definitiilor de caz CNSCBT.

Concluzii:

1. In anul 2014 au intrat in sistemul national de supraveghere 275 cazuri de hepatita virala tip B, din care 91% in stadiu acut si **doar 9% in stadiu cronic**.
2. Hepatita virala acuta tip B a fost mai frecvent raportata in randul barbatilor tineri, apartinand grupei de varsta 25-34 ani.
3. Au facut obiectul supravegherii epidemiologice un numar de 104 cazuri de hepatita virala tip C, din care 81% in stadiu acut si **doar 19 % in stadiu cronic**.
4. Hepatita virala acuta tip C a inregistrat cele mai mari rate de incidenta la grupa de varsta ≥ 65 ani, la femei, respectiv la 55-64 ani, la barbati.
5. Hepatitele virale cronice tip B si C au fost raportate intr-un numar foarte mic de cazuri si in anul 2014, informatiile rezultate din analiza epidemiologica nefiind concludente.

6. Dintre **caile de transmitere posibile**, frecventa cea mai ridicata a inregistrat-o, pentru hepatita virala **acuta** tip B si C, cea nosocomiala, cu o mentiune aparte pentru tratamentele stomatologice.

7. In cazul hepatitelor **cronice**, calea de transmitere heterosexuala (nr.parteneri $\geq$ 2) a fost mentionata cu frecventa cea mai ridicata in cazul hepatitei virale tip B. Informatiile au fost foarte limitate in cazul HVC cronice.

Discutii:

Anul 2014 este al treilea an de supraveghere a hepatitelor virale tip B si C, utilizand metodologia introdusa in anul 2012. Acest an nu a adus nicio imbunatatire in notificarea cazurilor de HVB si HCV cronica

Numarul mic de cazuri de hepatita virala **cronica** tip B, respectiv tip C, introduse in sistemul de supraveghere se explica prin complianta scazuta a colegilor medici clinicieni din majoritatea judetelor, la definitiile de caz prevazute in metodologie.

Recomandari:

- Reluarea dialogului cu colegii medici clinicieni, in vederea unei mai bune utilizari a definitiilor de caz pentru supraveghere.
- Intensificarea activitatilor de promovare a sanatatii in populatia generala si in grupele cunoscute ca fiind la risc pentru HVB si HVC.
- Intensificarea activitatilor de prevenire a infectiilor nosocomiale, in functie de specificul unitatii si de riscul pe care il presupun diferitele manevre medicale.

Validare baza de date:
Dr.Denisa Janta

Analiza epidemiologica:
Dr.Odette Popovici